

Lasy Państwowe

Narada Urzędzeniowa
do projektu urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Bytnica
na lata 2027-2036

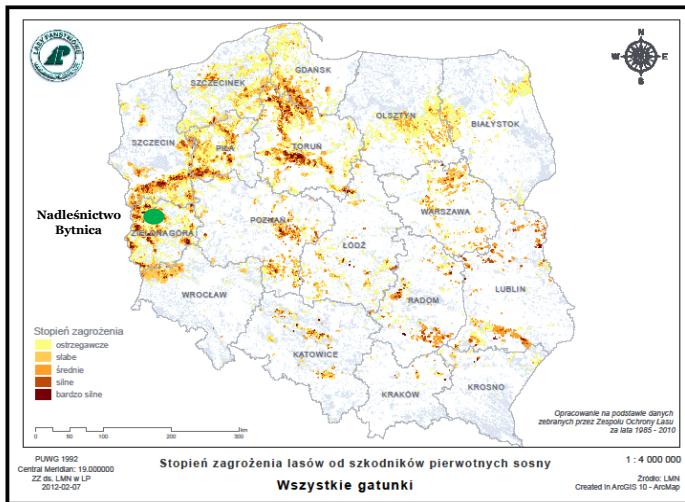
Bytnica, 26.03.2025 r.

Instrukcja Urządzania Lasu

§ 8

...

4) wystąpienie kierownika ZOL, w formie prezentacji, zawierające informacje z zakresu ochrony lasu, w szczególności z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiołę, owady, patogeny grzybowe, zwierzynę płową itp.) wraz ze wstępną oceną zdrowotności oraz przedstawieniem wykazu drzewostanów do objęcia szczególną uwagą w trakcie taksacji, ze względu na odnotowane uszkodzenia i wpływ na ocenę stabilności drzewostanów nadleśnictwa.

Pierwotne ogniska gradacyjne

Decyzja nr 18 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia
03.03.2022 r.

Nadleśnictwo Bytnica – łączna powierzchnia **4 051,90 ha**

- ❖ Obręb Grabina – 1 471,65 ha
- ❖ Obręb Gryżyna – 2 580,25 ha

Na podstawie potencjalnego zagrożenia od
szkodników pierwotnych sosny
w 2020 r. uaktualniono wykaz stałych
Partii Kontrolnych, których wyznaczono w
ilości **247 szt.**

W latach **2017 – 2024** na terenie Nadleśnictwa Bytnica stwierdzano wzmożone występowanie 3 podstawowych gatunków zaliczanych do szkodników pierwotnych sosny:

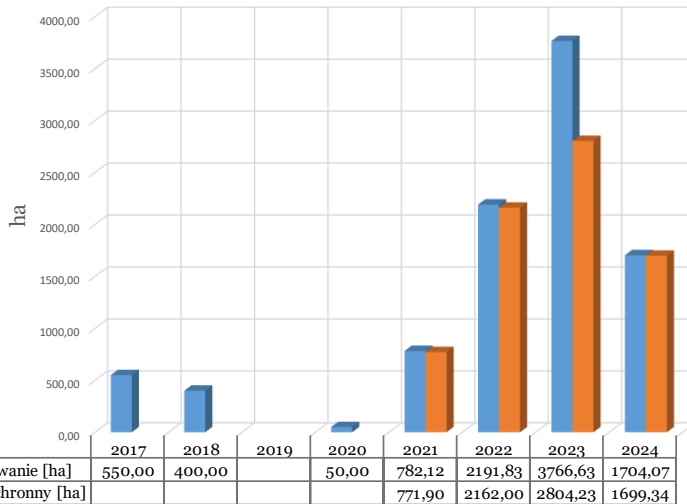
- ☞ **barczatki sosnowki,**
- ☞ **brudnicy mniszki,**
- ☞ **strzygoni choinówki.**

Barczatka sosnówka *Dendrolimus pini* L.

- występowanie w latach: 2017, 2018, 2020 – 2024.

Barczatka sosnówka (*Dendrolimus pini*)

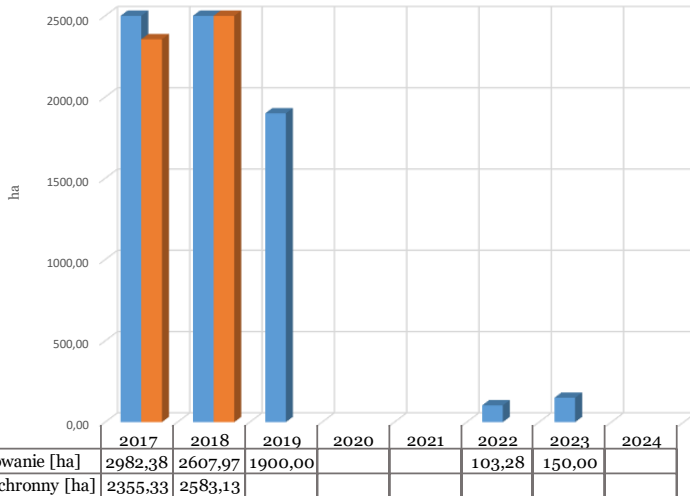

Brudnica mniszka *Lymantria monacha* L.

- występowanie w latach: 2017 – 2019, 2023, 2024.

Brudnica mniszka (*Lymantria monacha*)

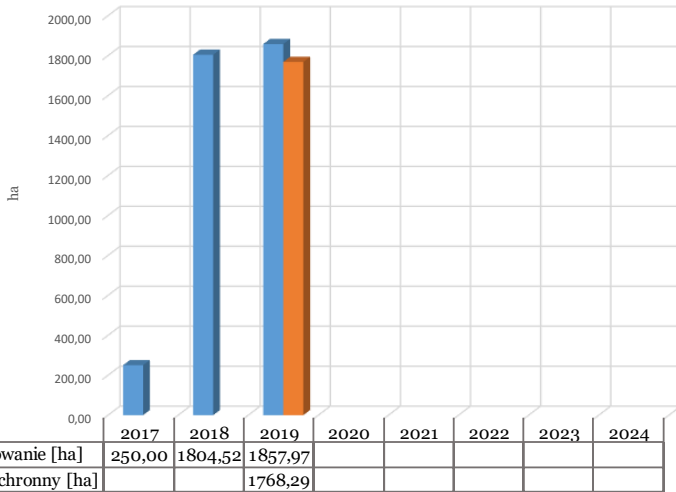

Strzygonia choinówka *Panolis flammea* Schiff.

- występowanie w latach: 2017 – 2019.

Strzygonia choinówka (*Panolis flammea*)

Szkodniki owadzie na gatunkach iglastych:

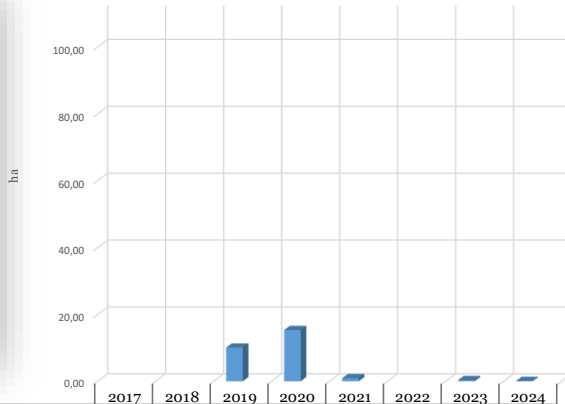
- ❖ Kornik ostrożebny: 2019 – 2021 r.
- ❖ Kornik drukarz: 2017 - 2024 r.
- ❖ Przypłaszczek granatek: 2017 - 2024 r.
- ❖ Smolik znaczony: 2018 – 2020 r., 2022 r.
- ❖ Smolik drągwinowiec: 2023 r.
- ❖ Kornik modrzewiowiec: 2019 r., 2022 r. 2023 r.
- ❖ Żerdzianka sosnówka: 2018 r., 2019 r.

Fot. Marek W. Kozłowski

Kornik ostrożębny (*Ips acuminatus*)

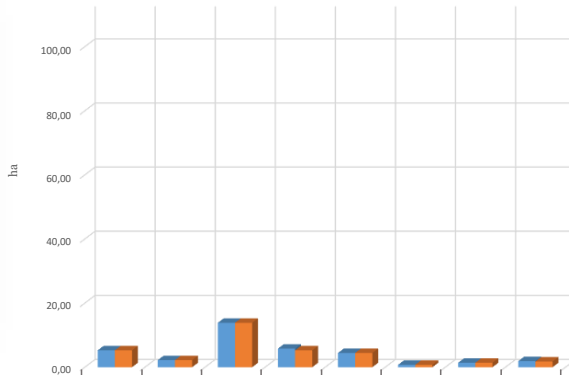

■ Występowanie [ha]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Zabieg ochronny [ha]			10,06	15,31	0,91		0,34	0,11

Decyzją Dyrektora RDLP Zielonej Górze z dnia 02.09.2020 r.
na terenie Nadleśnictwa Bytnica wyznaczono
Obszar Wzmoczonego Występowania Kornika Ostrozębnego (OWWKO)
o powierzchni 431,5 ha

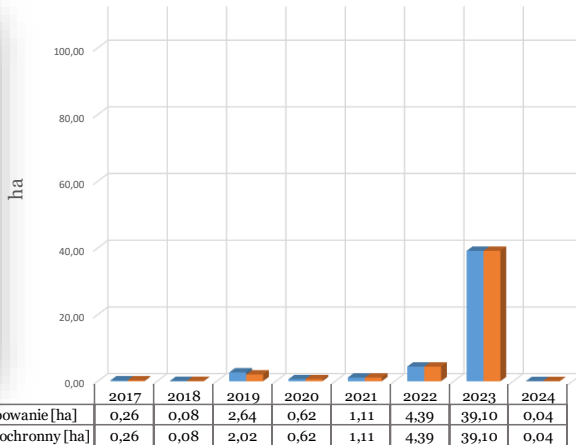
Kornik drukarz (*Ips typographus*)

■ Występowanie [ha]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Zabieg ochronny [ha]	5,27	2,21	13,86	5,80	4,45	0,75	1,40	1,89
	5,27	2,21	13,86	5,27	4,45	0,75	1,40	1,79

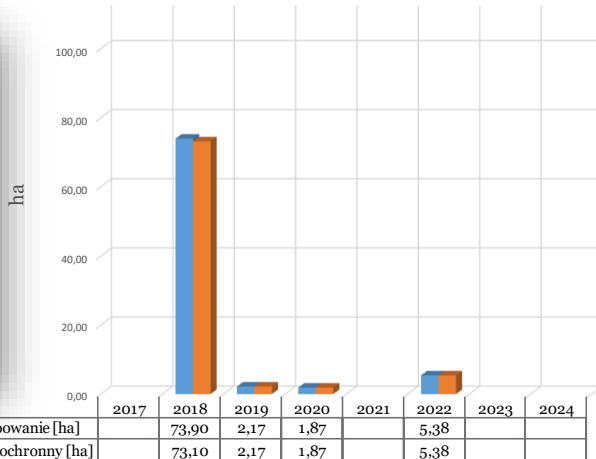
Przyplaszczek granatek (*Phaenops cyanea*)

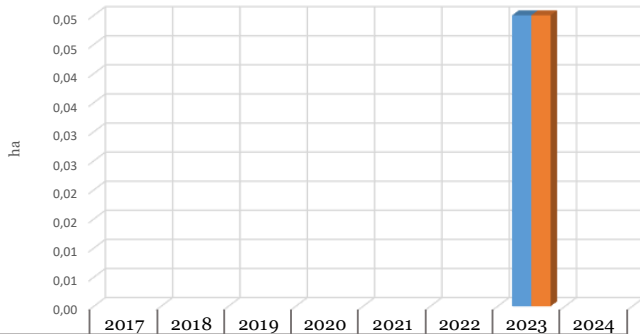
www.zollodz.lasy.gov.pl

Smolik znaczony (*Pissodes castaneus*)

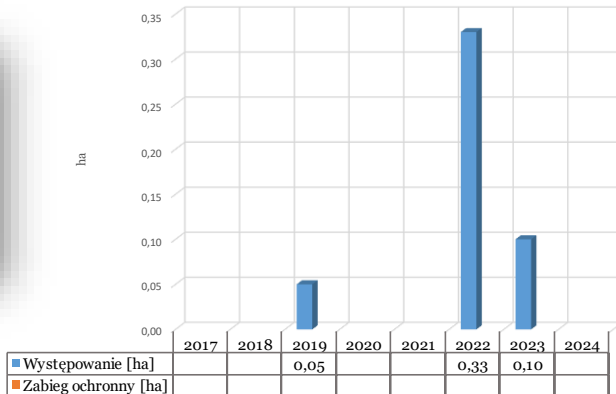
Smolik drągowinowiec

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Występowanie [ha]							0,05	
■ Zabieg ochronny [ha]							0,05	

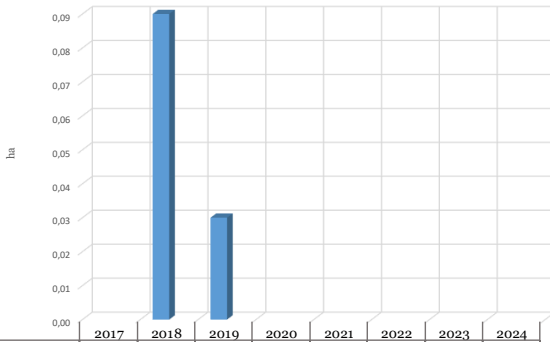

Kornik modrzewiowiec

Żerdzianka sosnowa

■ Występowanie [ha]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Zabieg ochronny [ha]		0,09	0,03					

Szkodniki owadzie na gatunkach liściastych:

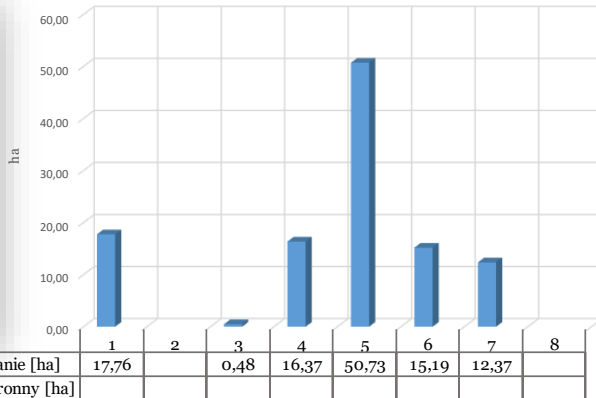
- ❖ Zwójki dębowe: 2017 r., 2019 – 2023 r.
- ❖ Susówka dębowa: 2019 r., 2024 r.

Fot. B. Dudzić

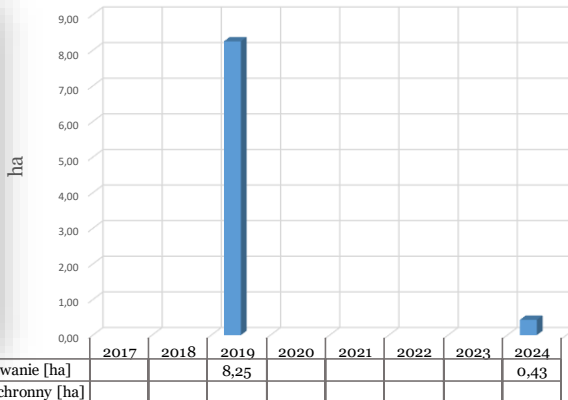

Zwójki dębowe

Susówka dębowa

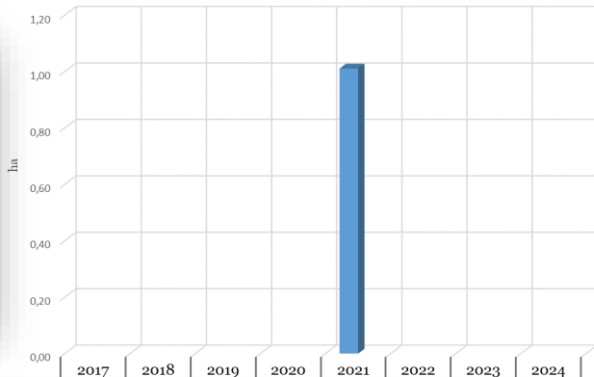
Na terenie Nadleśnictwa Bytnica nie występują historycznie udokumentowane uporczywe pędraczyska.

Jednakże w latach 2019 – 2022 r. udokumentowano szkody od pędraków chrabąszczowatych.

W 2021 r. stwierdzono również rójkę postaci doskonałej – imago.

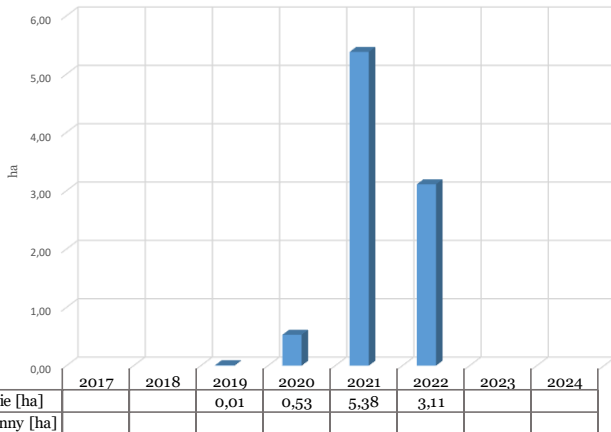
Chrabąszcze (owady dorosłe)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Występowanie [ha]					1,01			
■ Zabieg ochronny [ha]								

Chrabąszczowate (pędraki)

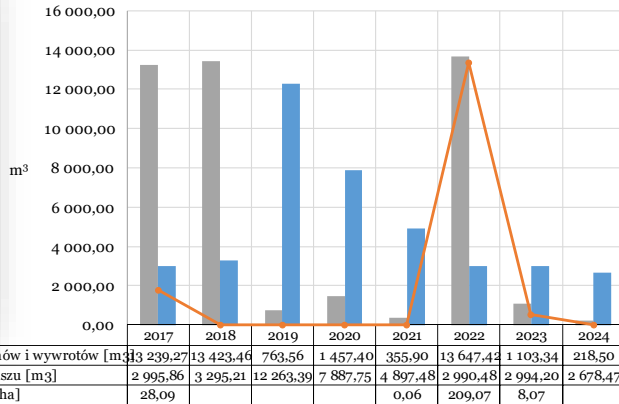
■ Występowanie [ha]
■ Zabieg ochronny [ha]

Szkody abiotyczne:

- ❖ Wiatr: najistotniejsze szkody o charakterze powierzchniowym wystąpiły w **2022 r.**
- ❖ Obniżenie poziomu wód, susza: **2018 r. – 2024 r.**
- ❖ Zmrożenia, zwarzenia: 2018 – 2020r., 2024 r.
- ❖ Podtopienia i zalania: 2017 r., 2018 r., 2021 r., 2022 r., **2024 r.**
- ❖ Pożary: 2017 – 2024 r.
- ❖ Grad: 2020 r.

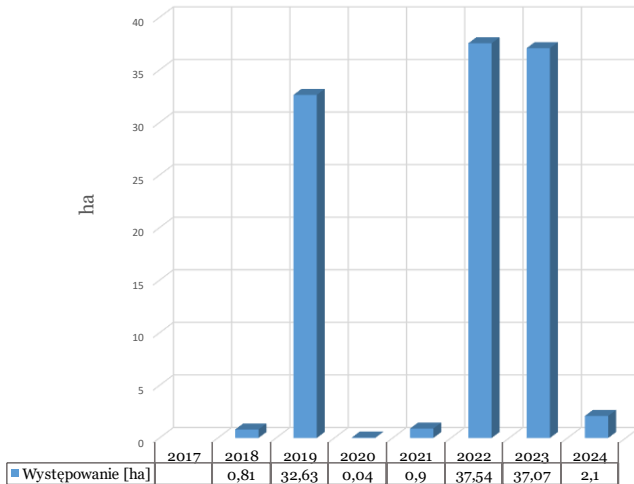

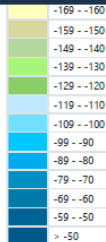
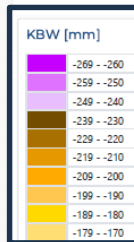
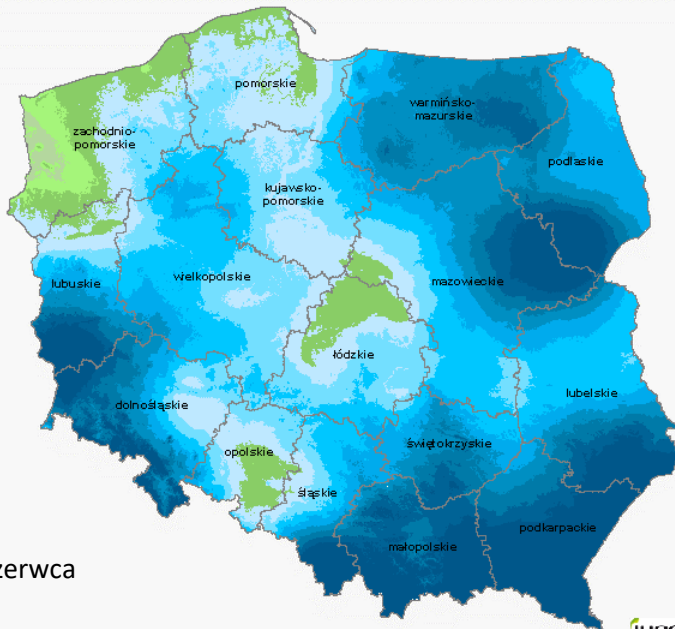
Wiatr

■ Pozyskanie złomów i wywrotów [m³]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Pozyskanie posuszu [m³]	13 239,27	13 423,46	763,56	1 457,40	355,90	13 647,42	1 103,34	218,50
— Występowanie [ha]	2 995,86	3 295,21	12 263,39	7 887,75	4 897,48	2 990,48	2 994,20	2 678,47
	28,09				0,06	209,07	8,07	

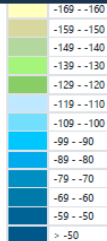
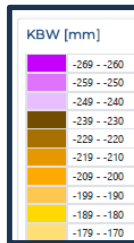
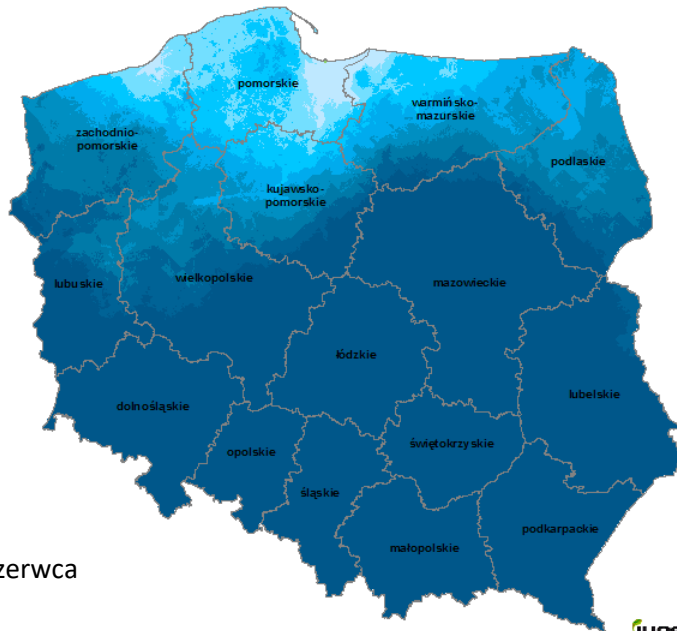
Obniżenie poziomu wód, susza

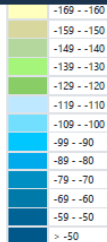
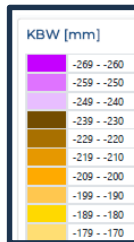
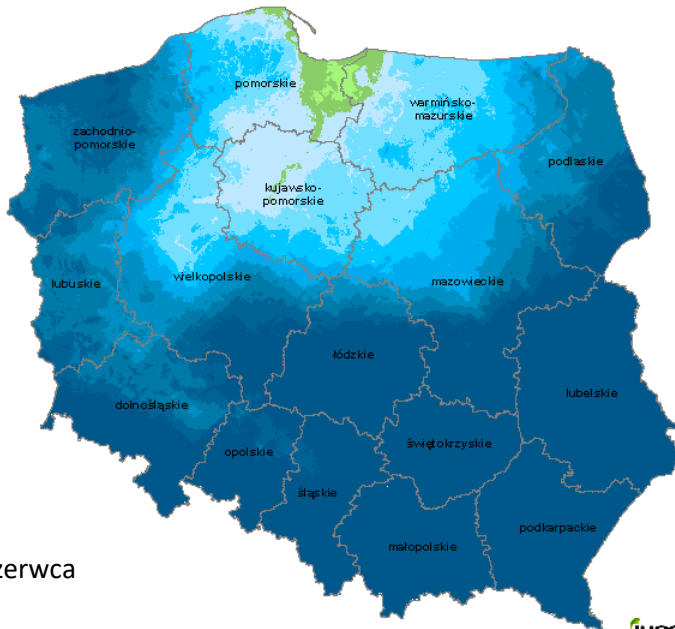
2012

20 kwiecień do 20 czerwca

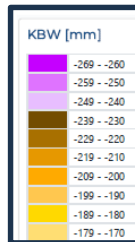
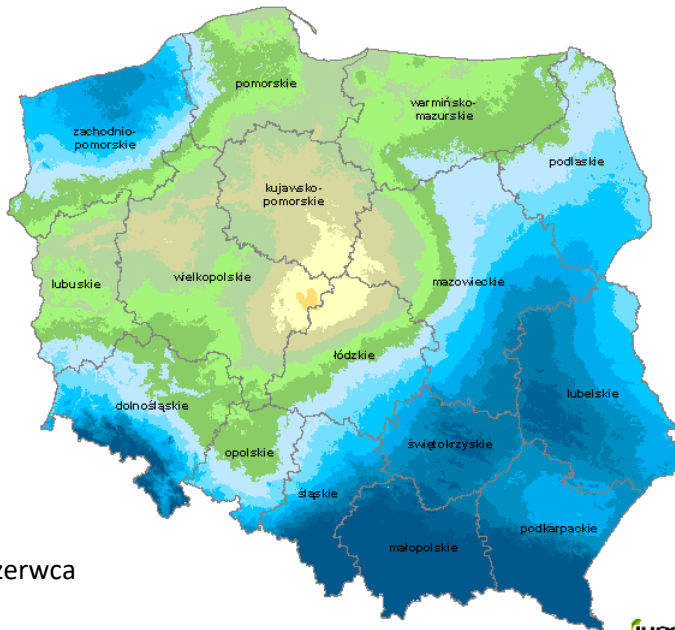
2013

20 kwiecień do 20 czerwca

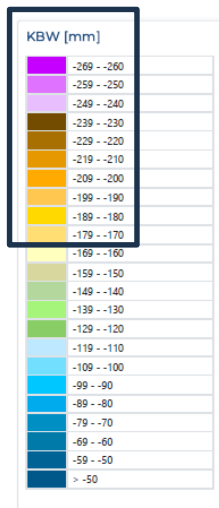
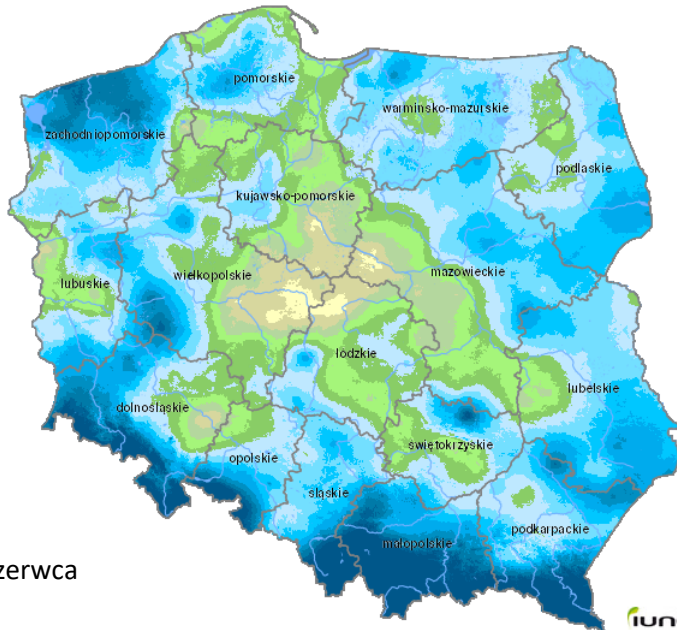
2014

20 kwiecień do 20 czerwca

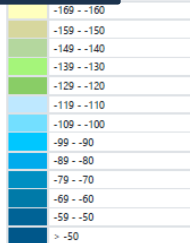
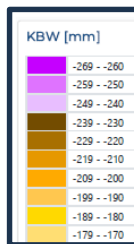
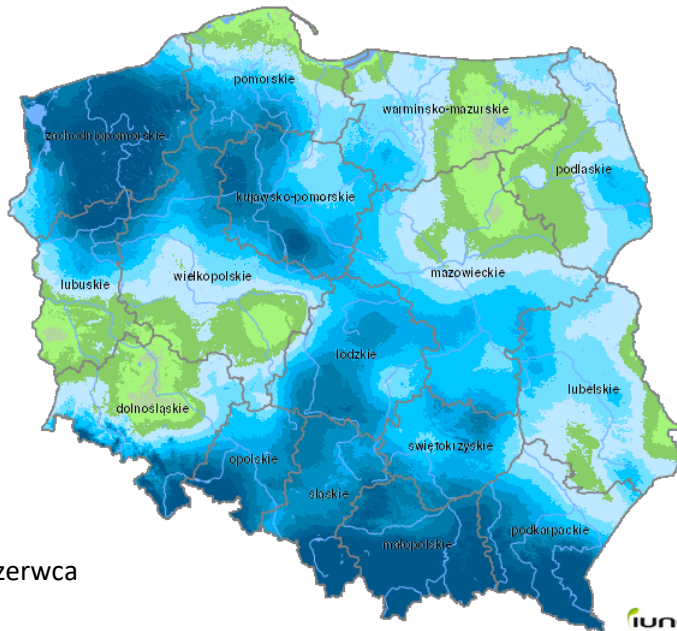
2015

20 kwiecień do 20 czerwca

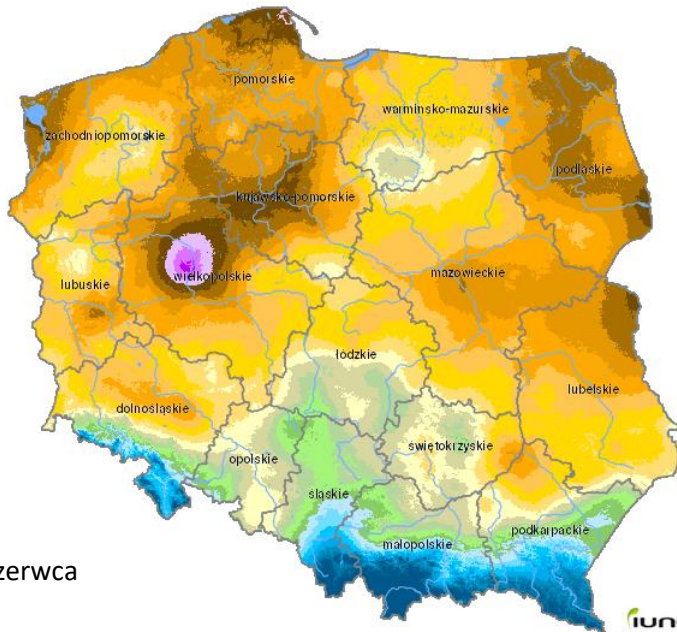
2016

20 kwiecień do 20 czerwca

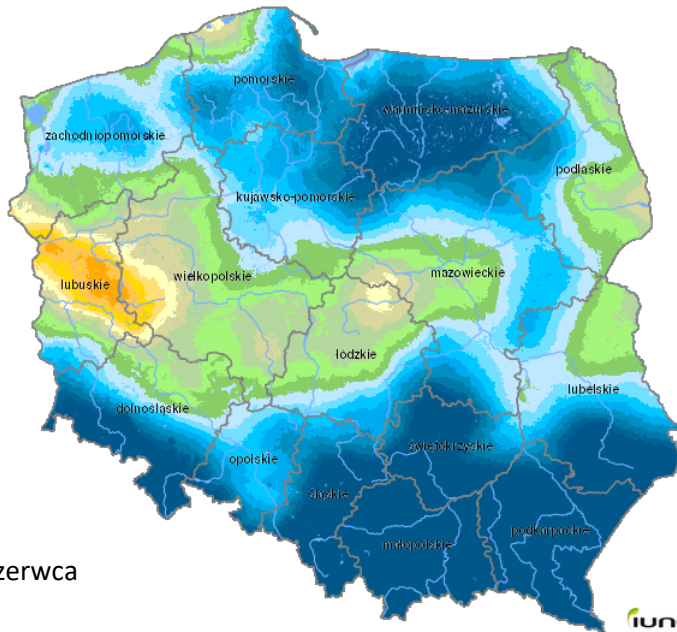
2017

20 kwiecień do 20 czerwca

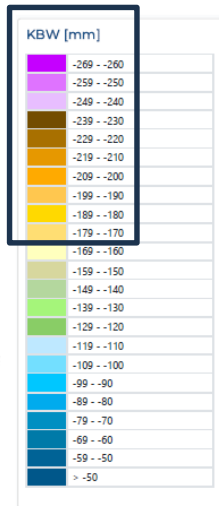
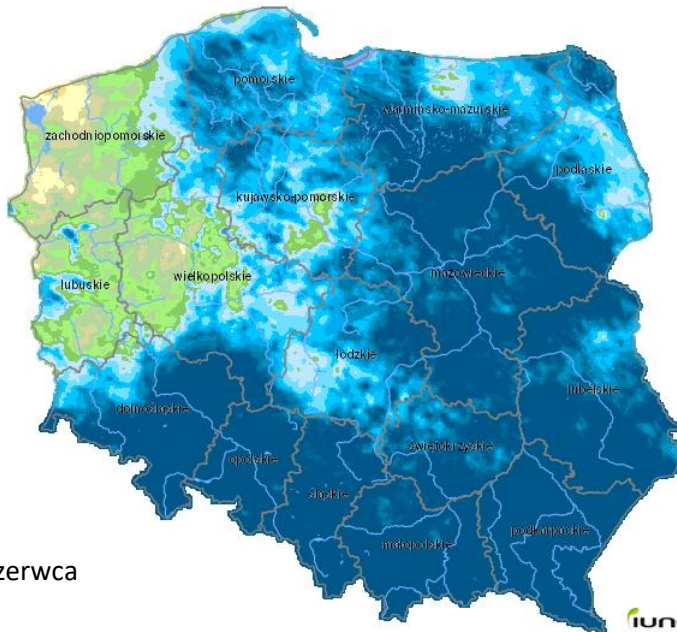
2018

20 kwiecień do 20 czerwca

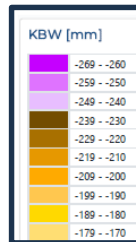
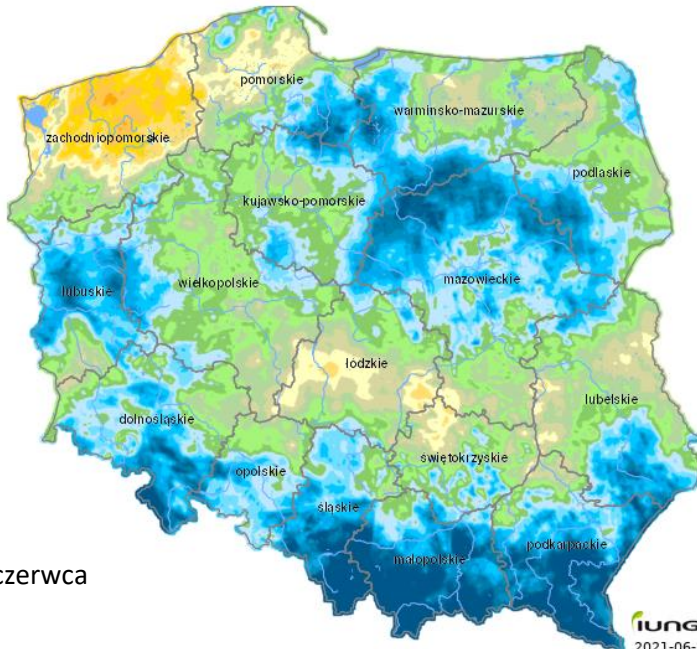
2019

20 kwiecień do 20 czerwca

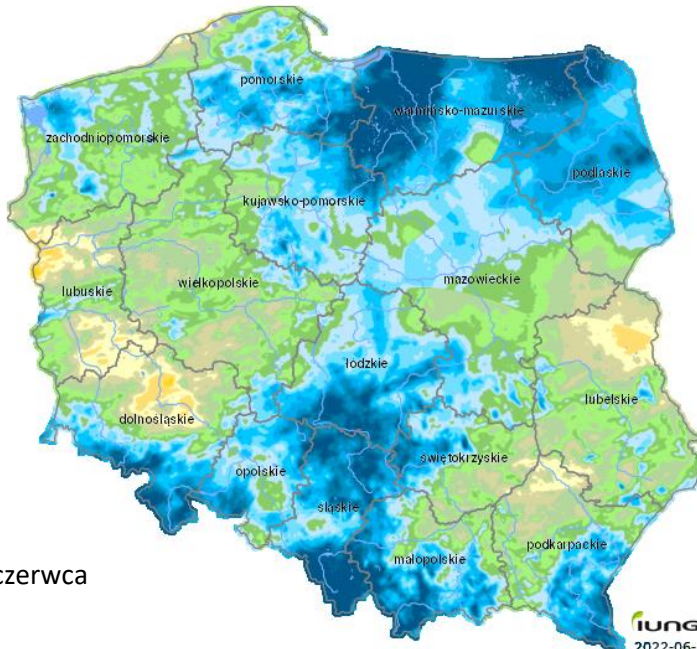
2020

20 kwiecień do 20 czerwca

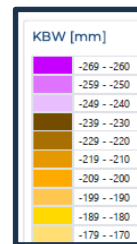
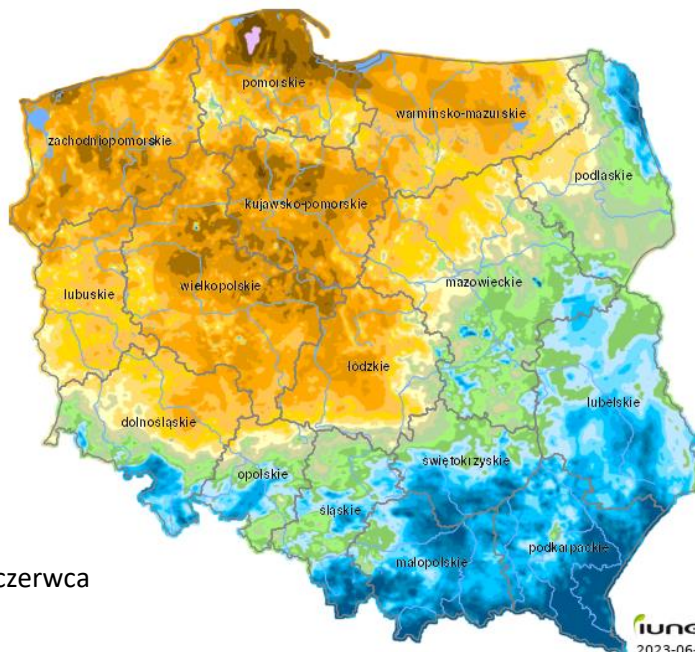
2021

20 kwiecień do 20 czerwca

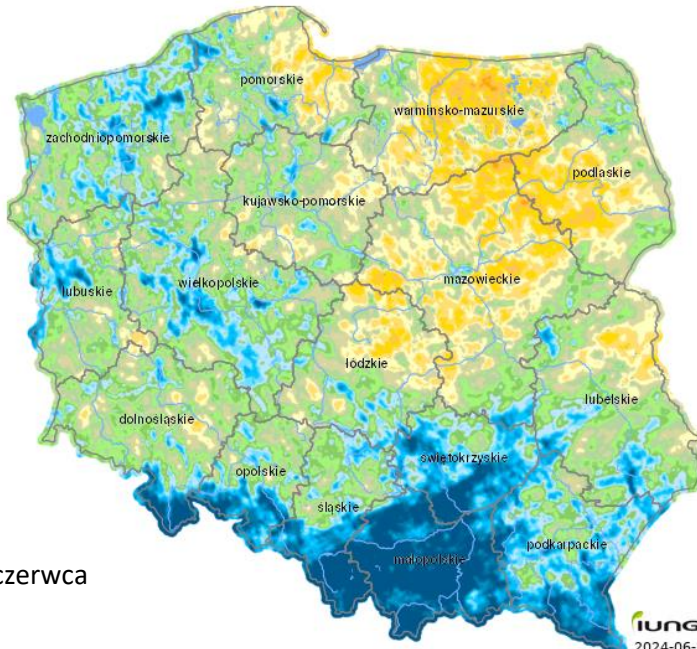
2022

20 kwiecień do 20 czerwca

2023

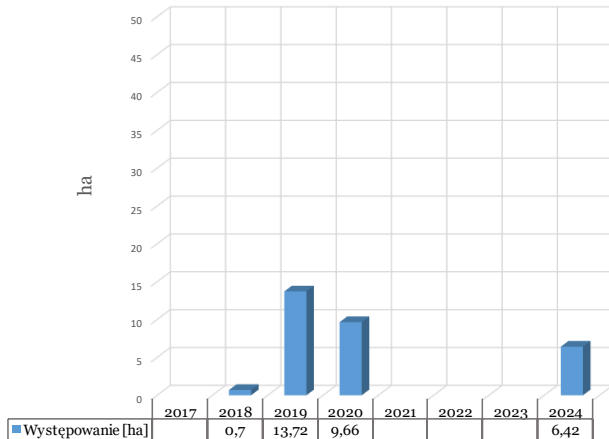
20 kwiecień do 20 czerwca

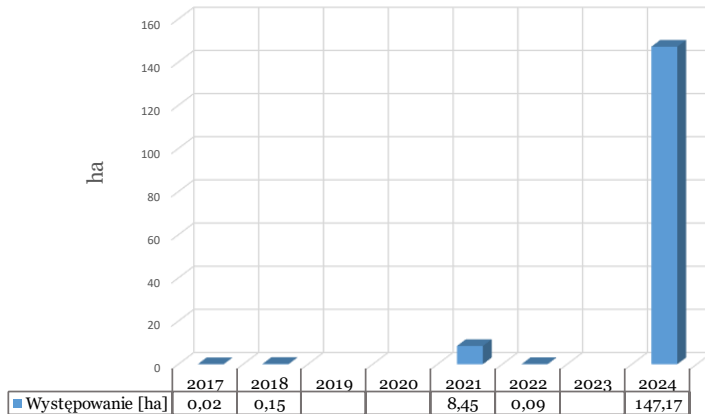
2024

20 kwiecień do 20 czerwca

Zmrożenia, zwarzenia

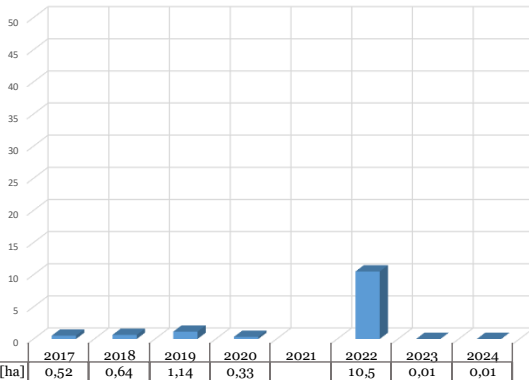
Podtopienia i zalania

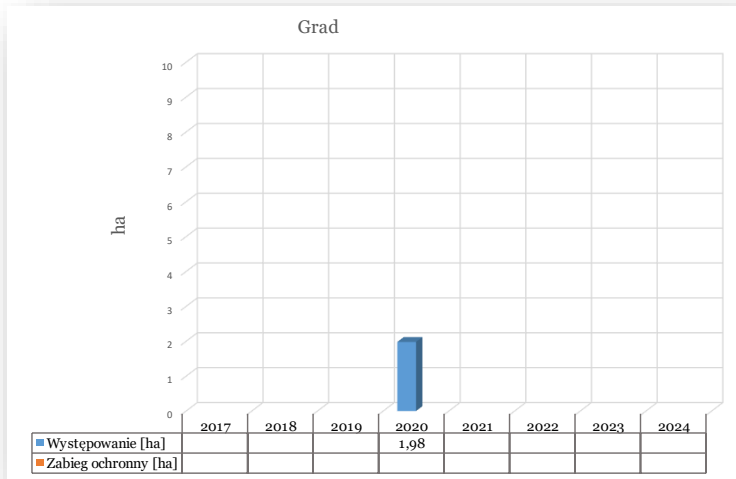

Pożar

ha

Choroby grzybowe i jemiola:

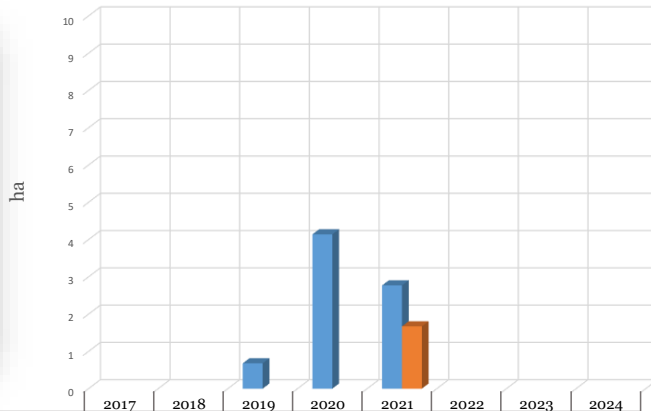
- ❖ Zamieranie pędów So: 2019 - 2021 r.
- ❖ Jemiola: **2019 r.** – 2021 r.
- ❖ Zaewidencjonowano również inne szkody, m.in:
skrętał sosny, mączniak dębu, rdze na igłach, osutki sosny, osutki modrzewia, pasożytnicza zgorzel siewek czy innych gatunków drzew, jednak miały one charakter incydentalny
- bez wpływu na stabilność drzewostanów.

www.zololisztyn.lasy.gov.pl

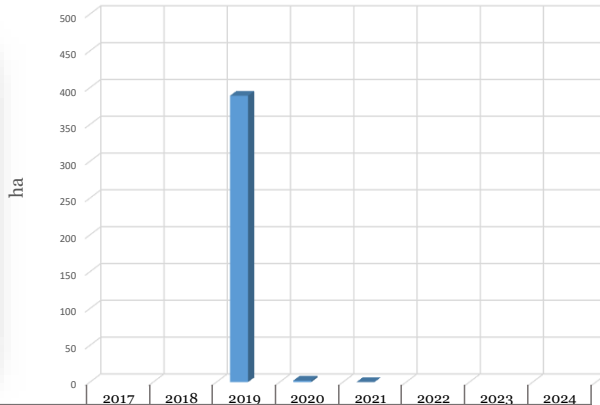
Zamieranie pędów So

■ Występowanie [ha]	
■ Zabieg ochronny [ha]	

Jemiola na gatunkach iglastych

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Występowanie [ha]			388,93	2,02	0,03			
■ Zabieg ochronny [ha]								

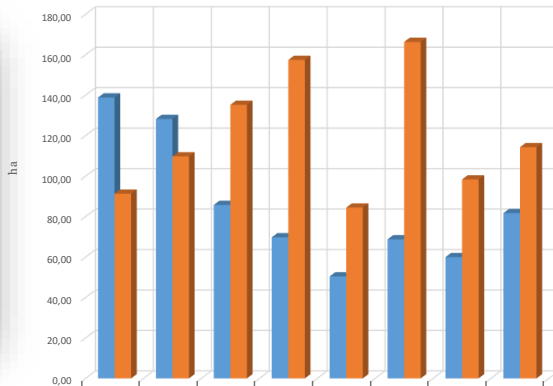
Szkody powodowane przez zwierzyne:

- ❖ Jeleniowate: 2017 r. - 2024 r.
- ❖ Bóbr: 2017 r. - 2024 r.

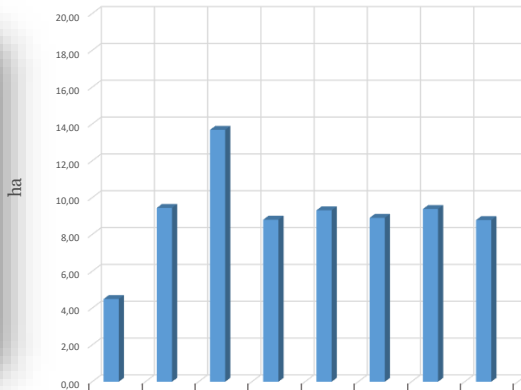
Jeleniowate (*Cervidae*)

■ Występowanie [ha]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	138,83	128,21	85,75	69,73	50,41	68,74	59,95	81,69
■ Zabieg ochronny [ha]	91,29	109,71	135,22	157,40	84,42	166,31	98,31	114,26

Bóbr europejski (*Castor fiber*)

■ Występowanie [ha]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Zabieg ochronny [ha]	4,49	9,44	13,68	8,80	9,31	8,90	9,38	8,78

Podsumowanie

- Stan zdrowotny drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Bytnica można uznać za **dobry**, jednak część z nich może wykazywać cechy obniżonej stabilności;
- **Obserwacja i ewidencja szkód w ciągu ostatnich 8 lat wskazuje, że szkodniki pierwotne sosny oraz kornik ostrozębny stanowią największe zagrożenie dla stabilności drzewostanów tego nadleśnictwa;**
- **Decyzją Dyrektora RDLP w Zielonej Górze, wyznaczono na terenie Nadleśnictwa Bytnica Obszar Wzmózonego Występowania Kornika Ostrozębnego o powierzchni 431,50 ha;**
- W latach: **2017-2019** oraz **2021 - 2024** wykonano **agrolotnicze zabiegi wielkoobszarowego ograniczania liczebności owadów** w związku z zagrożeniem od szkodników pierwotnych sosny (barczatka sosnówka, brudnica mniszka, strzygonia choinówka);
- W związku z suszą i osłabieniem drzew stwierdza się również szkody od szkodników wtórnych, m. in. przypłaszczka granatka, kornika ostrozębnego, kornika drukarza;

Podsumowanie

- W latach 2017-2024 pozyskano łącznie ponad **40 tyś m³** posuszu oraz ponad **44 tyś m³** złomów i wywrotów;
- Na terenie Nadleśnictwa Bytnica nie obserwuje się wzmożonego występowania szkodników owadzych na gatunkach liściastych jak i szkód ze strony patogenów grzybowych. Nie stanowią one istotnego zagrożenia dla kondycji zdrowotnej i stabilności drzewostanów;
- W ostatnim okresie stwierdzano szkody w postaci osłabienia i zamierania drzew w związku z rozwojem półpasożyta – **jemioli rozpierzchłej *Viscum album ssp. austriacum***;
- Od 2017 do 2021 roku obserwuje się stopniowy spadek a potem niewielki wzrost występowania uszkodzeń ze strony **zwierzyny płowej**, który nie zagraża stabilności drzewostanów;
- Szkody od **bobra** pojawiają się regularnie na dość niskim, stałym, niezmienionym poziomie, niezagrażającym stabilności drzewostanów.

Las Państwowe

Dziękuję za uwagę

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
Zespół Ochrony Lasu w Łopuchówku
Łopuchówko 1, 62-095 Murowana Goślina
zollopuchowko@lasy.gov.pl
tel.: +48 61 812 01 81